

Роль громадських екологічних організацій в Україні

Абламєтова Я.А.

Думас І.З., ЛДУБЖД, ст. викладач кафедри екологічної безпеки Навчально-наукового інституту цивільного захисту, к.г.н.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

З розвитком економіки техногенне навантаження на навколишнє природне середовище постійно збільшується. Актуальним є і буде питання впливу суспільства безпосередньо на стан та якість довкілля. Одним з найефективніших способів для небайдужого громадянина впливати на вирішення екологічних проблем – це участь у громадських екологічних організаціях. Робота екологічних природоохоронних організацій спрямована на розширення природоохоронної діяльності в суспільстві, на усвідомлення і активне вирішення громадськістю проблем довкілля [2].

Основними напрямками діяльності природоохоронних організацій є: екологічна освіта та виховання, експертна діяльність, контроль за станом природних ресурсів, інформування та природоохоронна діяльність пропаганда, екологічна журналістика, природоохоронні акції тощо. Діяльність організацій, у складі яких працюють науковці і професійні екологи, спрямована на збереження біорізноманіття, створення природоохоронних територій, підготовку громадських еколого-експертних оцінок, здійснення громадського екологічного моніторингу [1].

Головним завданням громадських екологічних організацій є здійснення громадського контролю за додержанням природоохоронного законодавства, практична природоохоронна робота з розв'язання екологічних проблем, поширення екологічної інформації, здійснення освітньої та виховної роботи з метою формування екологічної свідомості населення, участь у формуванні й реалізації державної та регіональної політики [3].

В Україні вже сьогодні представлені глобальні міжнародні екологічні організації, метою яких є добитись прийняття рішень у розв'язанні глобальних екологічних проблем, в тому числі шляхом привернення до них уваги громадськості і влади. Одними з найвагоміших міжнародних організацій є: ПРООН (Програма ООН з розвитку) – United Nations Development Programme (UNDP); ВООЗ (Всесвітня організація ООН з питань охорони здоров'я World) – Health Organization (WHO); Світовий союз охорони природи – International Union for Nature Conservation (IUCN); Європейська мережа для інформації та спостереження за навколишнім середовищем – European Environment Information and Observation Network; Міжнародна інформаційна система з

навколишнього середовища (ІНФОТЕРРА); Європейська науково-дослідна організація з навколишнього середовища – European Environmental Research Organization (EERO) і інші. Роль таких масштабних організацій є надзвичайно вагомою, особливо у питаннях впливу на виробників, продавців та вимагання дотримання екологічних норм і стандартів, що прийняті на глобальному рівні. В Україні налічується понад 500 громадських екологічних організацій, з них найбільшими є: Українське товариство охорони природи, Всеукраїнська екологічна ліга, Українська екологічна асоціація “Зелений світ”, Всеукраїнська дитяча спілка “Екологічна варта”, Національний екологічний центр України, Українське ботанічне товариство. Громадські екологічні організації є в усіх регіонах України [3].

Розвиток громадського моніторингу в Україні, який здійснюється екологічними організаціям різних рівнів, зустрічається з низкою проблем. В першу чергу слід зазначити проблему недостатнього матеріально-технічного забезпечення організацій, а часто і їх повної відсутності. Це, в свою чергу, веде до зменшення взаємодії з засобами масової комунікації, інформування громадської думки та впровадження власної діяльності. Дуже важливим щодо розвитку природоохоронного руху є взаємодія між різними міжнародними, всеукраїнськими та місцевими організаціями, що займаються охороною, моніторингом і дослідженням навколишнього середовища. Не менш вагомою проблемою постає взаємодія організацій з державними органами влади, які в свою чергу неефективно допомагають у вирішенні поставлених проблем та надання підтримки з законодавчої бази України [3].

Завдяки Інтернету кожна людина чи організація може отримати швидкий доступ до будь-якої інформації. Саме тому спростилася і посилилася взаємодія між різними природоохоронними організаціями, з’явилася можливість координації дій щодо захисту довкілля. Власне, це і є однією з найактуальніших потреб сьогодення – працювати, обмінюватися досвідом, об’єднавши спільно зусилля різносторонніх екологічних організацій.

Література

1. Люленко С. Громадські природоохоронні організації та напрямки їх екологічної діяльності / С.Люленко // Молодь і ринок. – 2017.- № 3 – С. 62-65.
2. Напрями розвитку організаційно-економічних інструментів громадського екологічного управління. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.m.nauka.com.ua>.
3. Стегній О. Екологічний рух в Україні: соціологічний аналіз / Олександр Стегній. – К.: Видавничий дім "КМ Академія", 2001. – 234 с.